

Tandori Dezső

In mem. J.A. és Sz.L.

Egy lábos lencse

*Egy lábos lencse mit jelent,
miféle tálhoz
hív, de nekem ennyi a rend:
máris elátkoz,*

*ami időbe-térbe metsz,
hív, idecsörrent,
és csak mentegetőzhetem,
ez így milyen rend?*

*Képtelen fickónak vagyok
kénytelen mutatkozni,
ha ily közel-terem dobog,
nincs hogy' elhúzni*

*a csíkot, rámvetül a csík,
fehér, sötét, jobb,
bal, esik, ahogy esik,
lehetne még jobb,*

*lehetne ne ily ennyire
szömyű, s miért?
De ha panaszlom: hát mire
való, ki ért?*

*Időm adtam akárkinek,
Lutyusz Kaméliusznak
– ha költő volt, emitt, beteg –,
vagy Árpangyán Tikuszkat*

*szerpán költőt csak-ugyanígy
– „hajnalra!” – fordítottam,
jobb sorsokra sosem irigy,
én... de mára kifogytam.*

*Miből? Nem is. Inkább mire.
Telefon, ne csörömpölj,
időm ne vidd, oly kevese
egy napnak, mi enyém. Őlj*

*meg inkább orvul, botorul,
bátorul, bánom én,
de elmémre az éj borul,
ha délután ölén*

*nem nyughatom, Kasztárc Manó
fotóit lesve tévén,
vagy a Külcelleg-Buccano
meccset nézve.* Nagy ívén,*

*Sors, ha vagy, reptsd el ilyen
áldásaim, nem átok
egy se, csak – tudjátok – a kín
kínja így adni rátok!*

*„Egy lábos lencse“ – érthető
lenne: kultúrörökség
alapon, de hát T. Dezső
ily olcsón nem adja kincsét,*

nem, egy hűtőszekrénybe pállott,
penészes lencselevelet
kiöntenem: már ez is átkok
átka, már mit se, ezt

se tudom megtenni jó napokig,
szemetet levinni kukába
talán hetekig, tán hónapokig,
stílusbravúrt is utálva

mondom ezt. De ha gyárain
működnének, abból se
élném végig piám, rezsím,
és már a ló se

remény. Hát kénytelen vagyok
eltúrní, mit a sors rám ró
– például – veletek, pár dolog
s lény van még... De jaj: Moderátó!!

S nem Erósz semmi, minden
akárhonnan feszítsem,
feszüljek akármimben:
csak Errátó!

Saját dolgaim elintézését

(És nincs rá elegendőképpen: ...is! ...is! ...is!!)

Saját dolgaim elintézését is
úgy utálom, mint az eb a rühöt,
ha nincs érzéketlensége, mely fétis,
s megvédi, míg: „A dög!“,

nem kiáltják rá, kert alján,
s vagyok inkább, mint hibbant talján,
nem alkuszom!
Inkább elkuszom.

Dilifán felkuszom, ó, alkuszom, ne
ajánlj jó üzletet!
Nem azt mondom: repedjen a husom le,
nem, ilyenért nem epedek,

de legyek:
márvány levélnehezék,
szellentéshez a távirányítású fék,
legyek borostyánban a lehelet,

legyek akár a szar, mit szétperegni
40 fokon kerekék segítettek,
legyen kerekem száma akármennyi,
valami kis becsület

maradjon, rámköszönjenek
harminc-éve-előtti ismerősök,
ne kenyerezzen kandallóparázson sült sütőtök,
kaviár, vihar, hagyhassam ki már saját-elintézéseimet!

Ne küldj mindenkit a francba

(Messzi stílusban)

Ne küldj mindenkit a francba,
apám, hiányozhat majd még,
rendben, zavarja
lelked afféle elmék

zsinatolása, kik fényesek,
és ha egyszer elég lett neked
belőlük, s ha stílusod szegett

lesz és szedett-vedett,

s gőgöd ellenére tőlem veszed: (A)

„Unom ezt az örökös (B)

kiköpködést! (A)

inkább unjam magamat, (B)

hogyan eszem!“ S A-B: a rím,

s tereim magad

járóbetegeként, kényszereim

minek? – bejárom, és akad

ilyenre is szavad: „Nem érdekel

kicsit se, ha nem nagyon“ – apám, hagyom.

A poros fák alatt a gyom

tömegébe vetettem botodat,

s a zsákot, holmid maradékát,

a vasút melletti árokba. Arra,

többé arra jámi sem akarva,

elhagyom vonatok kattogó kartotékját.

Önkáröröm

A kabbalisztikus Semmi felé

Ő azt mondja: „Én B. városát

imádom...!“ Én gyűlölöm

B. városát, ha még oda kell át-

mennem. Önkáröröm!

Ha rosszul gondolom, ha jól,

amit gondolnom kell már,

úgy verik koponyatetőm alól

mindezt, mint ha a lekvár

már baltára vár! S nem méltatok

elátkozásra sem

semmit, tagok, szervek, végtagok

maradjanak: a többit nem hiszem.

Mit higgyek rajtuk! Bármin is,

mit higgyek? Hány órára

kell ide, oda mennem, hogy hamis

pénz jöjjön a konyhára?

Hamis pénz, mind, amin hamis élet

eredez, szóválasztékos

rang, gyűlölöm az egészet,

ha engem is mind emez egész hoz,

de próbálom, de imádom,

ha nyíltsággal rémálom,

ha halálom, dadogásom,

semmit-gondolni túl a Tájon.

Nincsen a...

Nincsen a... nincsen az... Megátkozom

mind az ebbéli romlott életet,

legyen kicsit, ha már nem tud nagyon,

legyen tiszta, ha maga-mocska lett.

Hagyjuk el ezennel a hölgyerkölcs

hasonlatokat! Ordas kurva,

satöbbi. És nehogy férfin tölts

ki dühöt. Legyen, ha tudna,

olyan az élet, amilyenek

nem szánódott, mert úgyse tud.

Ne kívánná, kardra hányódják gyermek;

ne akama vértanút;

*kosárba taposott kisállatokat
ne döntsön a papa fejére,
fúlásig; és menyasszony-torkon szakadt
ruhát ne tömjön test-mélyre;*

*lólábat többől ne vagdosson,
hogy vérrel verekedjen;
borjak testébe ne rontson,
hogy a bél megeredjen;*

*ne egyen hitványságosan
alakított éttermekben;
de vessen is el hívságosan
táplált hitet: ő különb – Ebben!?*

Tudom, tu

Plusz Kosztolányinak

*Tudom, tudom: ha mind-semmi se lenne,
beleunnám magam e végtelenbe,
így lenne véges, akár a csavarodás a belembe’.*

*Annál ősebb ős, mint a semmi semmi,
ami henyél, s ront-javít, elpihenni
hív, mint a hiénavasút, fognyi és innyi.*

*(S ezt hogy kell ími?) Ezek valamik,
egy-egy ilyen dolog visszasegít,
s éled megint méltányosságaid.*

*Élet, Hogy szent és szép, és arra szent a szép,
hogy a kurva rohadásba átkozd szét,
járd, ide-oda hágva ezt a mezsgyét.*

*(Ó, áldott élet, fiatal fejen vér,
kocsi kormos oldalán, és talajt ér
a fegyver, odahullva, hol az idén is egy kis jobb termés elkél.)*

*Ó, lombjárások, papucsok, kisuttyant
édes fingok és ó, a must, a buggyant,
ahogy szingliztem még süvölv’ koromban!*

*Ó világporond-hősök, szingliző
szingalézek, az úr is tibelő-
letek fog táplálkozni, eljövő*

*időkben, de jaj nem ez, jaj, nem ez a lényeg!
De, lelkem, Zoltán még emlékszel odatúl, kölcsön-kisértet:
Tu! Faggatod még, ki-a-lényeg-mi-a-lényeg.*

*Visszatekintve, lenézve: kik e lények?
Ahogy nekivágnak az öngyilkosságnak, az ügetőnek,
ahogy paráznán kijózanodnak, haszonra vesztik ezt az Egészet?*

*Ugye, érted?
Ez mind nem teérted
van, és rossz öncsalás, hogy bármi jóra te kérted.*

*Van, és rossz öncsalás, hogy bármi jóra te kérted.
De ebben a csúsztatást is érted,
s elsomfordálsz. Az Úr hangja ugyanis ez: „Ember, ki kérdett
itt téged??“*